

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z MUZYKI KL. IV-VII

Realizowane wg. programu nauczania „Muzyka. Program nauczania muzyki w klasach IV- VII”

Autor: Teresa Wójcik. Wyd. MAC

Cele kształcenia – wymagania ogólne:

- I. **Indywidualna i zespołowa ekspresja muzyczna.** Uczeń indywidualnie i zespołowo muzykuje, rozwijając swoje zdolności i umiejętności muzyczne, preferencje oraz umiejętności wartościowania wytworów kultury.
- II. **Język i funkcje muzyki, myślenie muzyczne, kreacja i twórcze działania.** Uczeń rozumie podstawowe pojęcia i terminy muzyczne niezbędne w praktyce wykonawczej, percepcji oraz prowadzeniu rozmów o muzyce, poszukiwaniu informacji i twórczym działaniu, dostrzegając przy tym wzajemne relacje między nimi.
- III. **Wiedza o kulturze muzycznej, narodowym i światowym dziedzictwie kulturowym.** Uczeń interpretuje zjawiska związane z kulturą muzyczną, słucha muzyki, rozpoznaje, rozróżnia i omawia jej cechy, przedstawia własny stosunek do słuchanego i wykonywanego repertuaru, jest świadomym odbiorcą sztuki.

Metody sprawdzania osiągnięć i postępów uczniów:

Elementy oceniane:

1. Umiejętności praktyczne:

- śpiew:
 - sprawdzenie stopnia opanowania utworów wokalnych:
 - śpiewanie piosenek, pieśni, przyśpiewek ludowych lub ich fragmentów w zespole klasowym, w małej grupie lub solo,
- gra na instrumentach:
 - sprawdzenie stopnia opanowania utworu instrumentalnego:
 - zagranie utworu lub jego fragmentu na dzwonkach lub flecie podłużnym,
 - zagranie akompaniamentu rytmicznego na instrumencie perkusyjnym,
 - zagranie w zespole odpowiedniej partii instrumentalnej utworu,
- taniec:
 - sprawdzenie stopnia opanowania kroków i figur tanecznych wybranych tańców narodowych, ludowych, towarzyskich.

2. Wiedza z zakresu kultury muzycznej:

- pisemne testy i krótkie sprawdziany wiadomości uczniów (obejmują zazwyczaj jeden zakres tematyczny),
- muzyczne ćwiczenia, quizy, zagadki,
- wypowiedzi: na temat słuchanych utworów, twórczości kompozytorów, głównych osiągnięć epoki muzycznej, wybrany temat związany z muzyką,
- przygotowanie materiałów do lekcji na określony temat.

3. Aktywność na zajęciach:

- oceniane jest czynne uczestnictwo ucznia podczas zajęć w rozwiązywaniu problemu, zbiorowej dyskusji, itp. Uczeń jest obserwowany przez nauczyciela, ocenie podlega jego aktywność na lekcji za co może otrzymać (+) plus lub (-) minus:
 - uzyskanie trzech plusów (+) jest jednoznaczne z oceną bardzo dobrą (5)
 - uzyskanie trzech minusów (-) jest jednoznaczne z oceną niedostateczną (1)

4. Ocena za zeszyt przedmiotowy:

Przy wystawianiu oceny za zeszyt przedmiotowy bierzemy pod uwagę:

- estetykę ogólną,
- systematyczność,
- prace domowe odrabiane przez ucznia samodzielnie.

Za niewykonanie ćwiczenia w wyznaczonym terminie uczeń otrzymuje **ocenę niedostateczną**.

5. Odpowiedź ustna:

- oceniane są krótsze lub dłuższe ustne wypowiedzi ucznia na pytanie skierowane do niego przez nauczyciela. Oceniając na stopień odpowiedzi ustną nauczyciel bierze pod uwagę:
- zawartość rzeczową, wyrażanie sądów, uzasadnianie, umiejętność formułowania myśli.

6. Praca domowa:

- oceniana jest praca pisemna, ustna lub zadanie praktyczne zlecone przez nauczyciela do samodzielnego wykonania w domu.

7. Stosunek ucznia do przedmiotu.

8. Praca pozalekcyjna, np.:

- udział w konkursach, występach artystycznych, kołach zainteresowań, pracy na rzecz szkoły i środowiska, itp.

Zakres wiadomości ocenianych w klasie V:

1. Notacja muzyczna- wartości rytmiczne, nazwy nut, znaki chromatyczne, oznaczenia taktowe.

2. Sylwetki wybitnych kompozytorów – polskich i zagranicznych.

3. Oznaczenia artykulacji i dynamiki.

4. Instrumenty strunowe smyczkowe.

5. Forma ronda, forma trzyczęściowa.

6. Tańce karnawałowe w Polsce i w różnych krajach świata.

7. Grupy instrumentów w orkiestrze symfonicznej.

8. Opera.

9. Muzyka ludowa.

10. Melodie lub ćwiczenia wykonane na instrumencie: flet lub dzwonki chromatyczne (minimum 2 melodie w semestrze).

11. Pieśni zaśpiewane na pamięć: Rota, Mazurek Dąbrowskiego oraz inna patriotyczna (do wyboru).

Kryteria oceny osiągnięć edukacyjnych uczniów w skali ocen szkolnych:

Ocenę celujący otrzymuje uczeń, który spełnia wszystkie wymagania na ocenę bardzo dobrą, a także wyróżnia się **przynajmniej jedną** z wymienionych aktywności:

- wykazuje poszerzone zainteresowania muzyką oraz aktywnie uczestniczy w życiu muzycznym szkoły: systematycznie uczęszcza na zajęcia chóru, zespołu instrumentalnego,
- prezentuje swoje umiejętności muzyczne w szkolnych i środowiskowych uroczystościach, akademiach, imprezach artystycznych,
- reprezentuje szkołę w konkursach muzycznych.

Ocenę **bardzo dobry** otrzymuje uczeń, który opanował na wysokim poziomie zakres wiedzy

i umiejętności określony programem nauczania muzyki, ponadto:

- posługuje się w szerokim zakresie zdobytymi wiadomościami w praktycznych i teoretycznych zadaniach muzycznych,
- realizuje pomysły muzyczne rozwijając własne uzdolnienia i zainteresowania muzyczne,
- ma bardzo dobrze zorganizowany warsztat pracy,
- wykazuje dużą aktywność na lekcji,
- starannie wykonuje ćwiczenia praktyczne,
- bardzo dobrze wywiązuje się z powierzonych zadań,
- potrafi bronić swój pogląd i postawę twórczą,
- jest zawsze przygotowany do zajęć.

Ocenę **dobry** otrzymuje uczeń, który opanował zakres wiedzy w stopniu dobrym, a także:

- potrafi wykorzystać zdobyte wiadomości i umiejętności w ćwiczeniach i zadaniach muzycznych,
- stara się wywiązywać ze swoich obowiązków,
- ma dobrze zorganizowany warsztat pracy,
- samodzielnie rozwiązuje typowe zadania praktyczne i teoretyczne,
- zazwyczaj pracuje systematycznie i efektywnie (indywidualnie i w zespole),
- poprawnie formułuje wnioski,
- dobrze wywiązuje się z powierzonych zadań,
- bierze czynny udział w zajęciach lekcyjnych.

Ocenę **dostateczny** otrzymuje uczeń, który częściowo opanował zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania muzyki oraz:

- najczęściej uzyskuje dostateczne oceny częściowe,
- wykonuje typowe ćwiczenia i zadania muzyczne o średnim stopniu trudności, często z pomocą nauczyciela,
- nie zawsze pracuje systematycznie,
- rzadko uczestniczy w dyskusjach i pracach zespołowo-grupowych,
- przejawia niezdecydowanie i powściągliwość w działaniach muzycznych,
- ma słabo zorganizowany warsztat pracy.

Ocenę **dopuszczający** otrzymuje uczeń, który na poziomie elementarnym opanował zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania muzyki, a także:

- z pomocą nauczyciela realizuje ćwiczenia i zadania muzyczne o łatwym stopniu trudności, nie potrafi samodzielnie wykonać działań w poszczególnych formach aktywności,
- nie pracuje systematycznie,
- niestarannie wykonuje ćwiczenia,
- niechętnie podejmuje działania muzyczne,
- biernie uczestniczy w zajęciach,
- trudno organizuje swój warsztat pracy,
- nie wywiązuje się z obowiązków i powierzonych zadań.

Ocenę **niedostateczny** otrzymuje uczeń, który nie opanował minimum wiadomości określonych programem nauczania oraz:

- nie przejawia zainteresowania przedmiotem oraz żadnej aktywności muzycznej,
- wyraża lekceważący stosunek do przedmiotu,
- nie opanował żadnych umiejętności muzycznych,
- jest nieprzygotowany do lekcji,

- nie prowadzi zeszytu przedmiotowego, nie uzupełnia ćwiczeń,
- nie wykazuje żadnej chęci poprawy oceny,
- wykazuje całkowitą niechęć do przedmiotu oraz pracy.

Ocena **niedostateczna** nie jest wynikiem braku możliwości i uzdolnień muzycznych ucznia, ale wynika z jego całkowitej niechęci do realizacji zadań edukacyjnych i lekceważącego stosunku do przedmiotu.

Kryteria dodatkowe:

- Dodatkową ocenę celującą może uzyskać, gdy aktywnie uczestniczy w **wydarzeniach muzycznych** (uczestniczy w uroczystościach i apelach szkolnych, należy do chóru, zespołu instrumentalnego, a także rozwija się samodzielnie poprzez uczęszczanie do szkoły muzycznej, itp.).
- Ocenie podlega aktywność ucznia na lekcji za co może otrzymać (+) plus lub (-) minus: uzyskanie trzech plusów (+) jest jednoznaczne z oceną bardzo dobrą (5); uzyskanie trzech minusów (-) jest jednoznaczne z oceną niedostateczną (1).
- Uczeń jest przygotowany do lekcji, gdy posiada: **podręcznik, zeszyt w pięciolinie, odrobioną pracę domową, własny instrument muzyczny: flet lub dzwonki chromatyczne- termin ustala wcześniej nauczyciel lub jeśli uczeń zalicza melodię.**
- W każdym semestrze uczeń może przed lekcją zgłosić **dwa nieprzygotowania**. Każde następne będzie równoznaczne z otrzymaniem oceny niedostatecznej. Sumiennosc będzie oceniona i wyrażona w postaci dodatkowej oceny na koniec semestru.
- Ocenie podlega również kultura osobista i postawa na lekcjach.
- Uczeń może być zwolniony z pracy domowej, jeśli dzień, w którym odbywa się lekcja muzyki, jest pierwszym dniem jego powrotu po chorobie do szkoły.

Sposób informowania uczniów i rodziców (opiekunów prawnych) o postępach w nauce. 1.

Rodzice (opiekunowie prawni) ucznia informacje o jego postępach w nauce otrzymują:

- a) na spotkaniach klasowych;
 - b) w czasie spotkań indywidualnych;
 - c) w postaci informacji pisemnej sygnalizowanej przez wychowawcę, nauczycieli przedmiotów lub innych pracowników szkoły.
2. Nauczyciel na początku roku szkolnego informuje uczniów oraz rodziców (opiekunów prawnych) o wymaganiach edukacyjnych wynikających z realizowanego przez siebie programu nauczania oraz sposobu sprawdzania osiągnięć uczniów.
 3. O przewidywanej ocenie semestralnej uczeń jest informowany na tydzień, a rocznej, na dwa tygodnie przed wystawieniem stopnia – informacja odnotowana w dzienniku lekcyjnym.
 4. W przypadku grożącej oceny niedostatecznej informujemy rodziców (opiekunów prawnych) pisemnie na miesiąc przed wystawieniem stopnia.
 5. Na prośbę ucznia lub rodziców (opiekunów prawnych) nauczyciel udziela szczegółowej informacji o osiągnięciach ucznia uwzględniając:
 - a) postępy w nauce;
 - b) aktywność;
 - c) systematyczność i pilność;
 - d) samodzielność pracy;
 - e) zachowanie na lekcji;
 - f) frekwencję.
 6. Wszystkie oceny są jawne i podawane na bieżąco.
 7. Nie ocenia się ucznia po dłuższej nieobecności w szkole.

8. Krótkie sprawdziany mogą być nie zapowiadane.
9. Uczeń powinien znać na pamięć tekst opracowywanych pieśni obowiązkowych.
10. Podstawą oceny za śpiew, grę na instrumencie, odtwarzanie rytmów jest stopień zaangażowania i wysiłek włożony w przygotowanie odpowiedzi.
11. Uczeń ma możliwość poprawy oceny niedostatecznej w ciągu dwóch tygodni, w indywidualnych przypadkach (np.: dłuższa nieobecność) w terminie ustalonym przez nauczyciela.
12. Każdy uczeń ma prawo do dodatkowej oceny za wykonane prace nadobowiązkowe.
13. Uczeń mający kłopoty z opanowaniem materiału może zwrócić się do nauczyciela w celu ustalenia jaka forma wyrównania braków lub pokonania trudności będzie odpowiednia

DOSTOSOWANIE WYMAGAŃ

Przedmiotowy system oceniania uwzględnia pisemne opinie i orzeczenia Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej i zakłada dostosowanie wymagań edukacyjnych w stosunku do uczniów, u których stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się lub deficyty rozwojowe. Podstawa prawna Nauczyciele, zgodnie z rozporządzeniem MEN z dnia 17 listopada 2010r zmieniającym rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych, są zobowiązani do dostosowania wymagań edukacyjnych.

§1. 2.b Nauczyciel jest zobowiązany dostosować wymagania edukacyjne, o których mowa w § 4 ust.1 pkt 1, do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia:

- 1) Posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego (...)
- 2) Posiadającego orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania (...)
- 3) Posiadającego opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej (...)

Jeżeli za wymagania programowe uznamy zamierzone osiągnięcia ucznia wynikające z programu nauczania- to wymagania edukacyjne są oczekiwanymi przez nauczyciela osiągnięciami ucznia , formułowanymi przez niego w oparciu o podstawę programową i o realizowany program.

W standaryzacji osiągnięć szkolnych punktem wyjścia jest podstawa programowa kształcenia ogólnego, gdzie zapisane są standardy osiągnięć dla poszczególnych edukacji. Spełnione wymagania edukacyjne stają się osiągnięciami ucznia.

Przy dostosowaniu wymagań dopuszcza się:

- ❖ mylenie i trudności w wysławianiu się,
- ❖ problemy z koncentracją i nieśmiałością,
- ❖ problemy z różnicowaniem zjawisk dźwiękowych,
- ❖ problemy manualne,
- ❖ problemy z grą na prostych instrumentach perkusyjnych
- ❖ problemy z koordynacją słuchowo-wzrokowo-ruchową,
- ❖ problemy z zapamiętaniem tekstu piosenki,
- ❖ problemy z zapisem nutowym na pięciolinii,
- ❖ problemy w tempie zapisu notatek wsparcie polega m.in.
 - wydłużeniu czasu przeznaczanego na ćwiczenia,
 - wydłużeniu czasu pisania prac kontrolnych,
 - odpytywanie oraz wykonywaniu ćwiczeń poza forum klasy,
 - powtarzaniu poleceń i upewnianiu się, czy zostały dobrze przez ucznia zrozumiane,
 - pomocy w selekcjonowaniu wiadomości,
 - mobilizowaniu i wzmacnianiu pozytywnym ucznia,
 - uczeń ze stwierdzoną dysleksją może sam śpiewać I zwrotkę, zaśpiewać w grupie lub wyrecytować fragment tekstu piosenki),
 - podczas śpiewu uczeń może korzystać z tekstu,
 - uczeń nie jest wyrywany do odczytania (zaśpiewania) nowej piosenki ,

- dyslektyk może oddawać pracę pisaną na komputerze lub drukowanymi literami;
- uprzedzenie ucznia z dysleksją, że będzie danego dnia pytany, podczas odpowiedzi pomaganie uczniowi szczegółowymi pytaniami, zapewnienie czasu na zastanowienie, jeśli trzeba odpytanie nie na forum klasy);
- w trakcie analizy utworów muzycznych przy ocenie umiejętności rozpoznawania instrumentów muzycznych uczeń korzysta z graficznych tablic lub ilustracji,
- uczniowi udostępnia się demonstrację nagrań instrumentów.

Opracowała: Katarzyna Zawadzka